

שם הטופס: חוות דעת מקצועית במסגרת כוונה להתקשר עם ספק יחיד/ספק חוץ

מספר הוראה: 7.8.2 פרק ראשי: התקשרויות ורכישות
 מספר טופס: ט. 7.8.2.1 פרק משני: פטור ממכרז

אל: ועדת המכרזים

המשפטים	משרד:
	יחידה מזמינה:
13/12/2022	תאריך:

הנדון: חוות דעת מקצועית במסגרת כוונה להתקשר עם ספק יחיד/ ספק חוץ

הבקשה מסתמכת על תקנה 3(29) / 3(31) (סמן את התקנה המתאימה) לתקנות חובת מכרזים ועל הוראות תכ"ם מס' 7.8.1 ו-7.8.2.

תיאור מהות ההתקשרות (רקע ופירוט התכונות של הטובין/השירות/העבודה)

פרויקט חקיקה דיגיטלית הינו פרויקט דגל במשרד, לפרויקט זה שני יעדים מרכזיים:

1. בניית מערכת מידע רחבית ממשלתית שתאפשר לנהל את כלל החקיקה הממשלתית בשלבים הפרה פרלמנטריים.
2. פרסום החקיקה בפורמט דיגיטלי קריא למכונה.

המערכת הינה מערכת רחבית ממשלתית שתשמש את כל משרדי הממשלה ובעתיד המערכת תורחב גם לשימוש רשויות סטטוטוריות המפרסמות דברי חקיקת משנה ורגולציה. המערכת תאפשר למשרד היוזם או לגוף הסטטוטורי שמקדם את החקיקה, ליצר את דבר החקיקה שבכוונתו לקדם, לעקוב אחר התקדמות התהליך בין הגופים המעורבים השונים (משרדי ממשלה, משרד המשפטים, מזכירות הממשלה, כנסת, שיתוף ציבור וכו').

הציבור יוכל לראות את דברי החקיקה שמתהווים ואת אלו שפורסמו בעבר תוך מכלול הקשרים שבין רכיבי החקיקה. לדוגמה את קשרי התיקונים, קשרי ההפניות, קשרי ההסמכות וכו'.

אחד מיעדי פרויקט חקיקה דיגיטלית הינו הנגשה של החקיקה בישראל באופן קריא למכונה על ידי המרה של דברי החקיקה הקיימים לפורמט דיגיטלי שיהיה קריא למכונה שתאפשר חיפושים מורפולוגיים תלויי הקשר לאני אדם ולמכונות. ההכוונה הינה לייצר סטנדרט דיגיטלי אשר יאפשר למערכות המידע "לדבר" על דברי חקיקה באופן מוזהה. סטנדרט זה יקדם את מדינת ישראל באופן בו החקיקה לא תהיה רק קובץ עליו מדברים אלא יצור חי שיכול לעדכן את המערכות המקושרות אליו בשינויי הזמן החלים בו.

על מנת להנגיש את מסמכי החקיקה באופן קריא למכונה יש לייצג אותם בדרך דיגיטלית סטנדרטית. הסטנדרט המקובל בעולם לצורך זה הינו (AKN) Akoma Ntoso, הסטנדרט פותח ב-2007 באוניברסיטת בולוניה עבור פרויקט של האו"ם ואומץ בלמעלה מ-50 מדינות.

שם הטופס: חוות דעת מקצועית במסגרת כוונה להתקשר עם ספק יחיד/ספק חוץ

מספר הוראה: 7.8.2

פרק ראשי: התקשרויות ורכישות

מספר טופס: ט. 7.8.2.1

פרק משני: פטור ממכרז

מטרת ההתקשרות המבוקשת הינה על מנת לקבל שירותי ייעוץ מפרופ' פלמיראני ופרופ' ויטאלי כותבי הסטנדרט והמומחים הגדולים ביותר בעולם בתחום וכן להשתמש בכלים שפותחו באוניברסיטת בולוניה. בשנת 2021 התקשרות עם אוניברסיטת בולוניה הולידה מסמך סטנדרט ראשוני לייצוג דיגיטלי של מסמכי חקיקה ראשית וחקיקת משנה בנוסח כפי שהתקבל. הייעוץ כלל בניית מזכי חקיקה לחקיקה הישראלית (Akoma Ntoso Naming Convantion) וקביעת אוצר המילים לייצוג הדיגיטלי של מסמכי החקיקה (Akoma Ntoso Vocabulary). בין היתר סופקה סכימה מתואמת לחקיקה הישראלית למסמכים כפי שנחקרו וכן ספק כלי תוכנה Resolver וסופקה הדרכה לכלי עבור צוות הפיתוח.

בשנת 2022 מתוכנן להרחיב את הסטנדרט כדי לתמוך בסוגי המסמכים הבאים:

1. יצירת נוסחים משולבים - ייצוג דיגיטלי של החקיקה כפי שנחקקה (שפותח בשנת 2021). בשנת 2022 נמשיך בהרחבת הסטנדרט גם אל יצירה אוטומטית של נוסח משולב. זהו תהליך משמותי שיאפשר לבנות במהירות נוסח משולב תוך התערבות אנושית מועטה. התהליך הזה יקפיץ את נגישות החקיקה בישראל ויניח את התשתית הטכנולוגית לאפשר לספק נוסח משולב עדכני הן לחקיקה ראשית והן לחקיקת משנה. זהו צעד משמעותי בהנגשת החקיקה.

2. תמיכה בתהליך החקיקה - הסטנדרט הדיגיטלי שגובש בשנת 2021 התייחס לסוף התהליך - ייצוג דיגיטלי של החוק כפי שנחקק. בשנת 2022 נרחיב את הייצוג הדיגיטלי גם אל תהליך החקיקה. כדי לאפשר לציבור ולעורכי החקיקה לראות את ההפתחתחות של החוק באופן דיגיטלי ברור. כלול תהליך עיצובו והשתנותו עם הזמן.

3. ההתאמות שלעיל ידרשו ביצוע התאמות בכלי ה-Resolver והדרכה לצוותי הפיתוח בנושא.

4. יצירת הנוסח המשולב תלווה בייעוץ לבניית מבנה נתונים לניהול אירועים בחקיקה כדי לאפשר לבנות את הנוסח המשולב לפי נקודות בזמן.

ההתקשרות המבוקשת נדרשת גם לשנת 2023 היות ובניית הסטנדרט ורכש הייעוץ מתוכנן להימשך גם אל שנת 2023. בשנת 2023 הסטנדרט הדיגיטלי יורחב אל מסמכים במדרג נורמטיבי נמוך יותר כמו גם אל מסמכים נלווים לתהליך החקיקה. בין השאר הסטנדרט יורחב לתמיכה כלהלן:

1. ייצוגים שונים של הודעות בילקוט הפרסומים. ילקוט הפרסומים כיום מתפרסם כקבצי PDF. הילקוט מכיל הודעות מהממשלה ומהציבור. ההודעות הללו לא מיוצגות במבנה דיגיטלי. כיום הסטנדרט הדיגיטלי יאפשר להפוך את הילקוט למבנה נתונים מקושרים כדי לאפשר לציבור לצרף את הילקוט כמידע. זהו תהליך חשוב משום שיש צרכנים רבים של המידע הזה בממשלה ובציבור.

2. הרחבת הייצוג הדיגיטלי למדמכים נלווים לחקיקה כדוגמת פרוטוקולים של דיוני וועדות, דוחות RIA, כמו גם ייצוג למסמכים פרלמנטריים.

3. הייצוגים הללו ידרשו את התאמת ה-Resolver כמו גם את הכשרת צוות הפיתוח להתאמות הנדרשות.

האם קיים בנושא זה מכרז מרכזי של החשב הכללי או גורם ממשלתי מוסמך אחר? כן לא

שם הטופס: חוות דעת מקצועית במסגרת כוונה להתקשר עם ספק יחיד/ספק חוץ

מספר הוראה: 7.8.2	פרק ראשי: התקשרויות ורכישות
מספר טופס: ט. 7.8.2.1	פרק משני: פטור ממכרז

סוג ההתקשרות: (סמן X במקום המתאים)

טובין
 שירותים
 ביצוע עבודה

Alma Mater Research Institute for Human-Centered Artificial Intelligence (Alma Human AI) – University of Bologna, CIRSIFID Unit אוניברסיטת בולוניה	שם הספק:
	מספר הספק (ח.פ./ח.צ.ע.מ./מספר עמותה)
☒ ספק יחיד ☒ ספק חוץ	ספק זה הנו:
60,000 יורו לשנה הראשונה אופציה לשנה נוספת עד 70,000 יורו	אומדן / שווי ההתקשרות (ללא מע"מ):
01/03/2022-28/02/2023 אופציה	תקופת ההתקשרות:

נימוקים כי הספק הוא ספק יחיד או כי הטובין הם טובי חוץ

- מערכות מסוג זה הם מערכות מדינתיות המפותחות על ידי ממשלות לצרכי ייצוג מערכות החקיקה במדינה.
- פרופ' פלמיראני ופרופ' ויטאלי הם אלו שכתבו את הסטנדרט והם המומחים הגדולים ביותר בעולם בתחום.
- בשל העובדה שמדובר במערכות של מדינות, יש בעולם מומחים בודדים שמכירים את הסטנדרט מומחים אלו הם לרוב עובדים של ממשלות ולא יועצים עצמאיים.
- מטבע הדברים אין בישראל יועץ בעל ידע בנושא.
- ההצעה כוללת גם מוצר ייחודי בשם Resolver אשר הינו המוצר היחיד שמתואם לתמוך בסטנדרט הזה.

נא להתייחס לסעיפים הבאים:

- האמצעים שבהם נערכו בדיקות לאיתור ספקים נוספים והכנת חוות דעת כולל פירוט מקורות מידע ופעולות שנגקטו (לדוגמה חיפוש באינטרנט, התכתבות עם ספקים, פגישה או שיחה עם ספקים וכדומה).

במסגרת השנתיים האחרונות התקיים תהליך מחקרי בו נבחנו מערכות חקיקה שונות בעולם. הבחינה כללה סקירה משווה של מערכות חקיקה בעולם (סקירה שנערכה ב-2018 על ידי חברת הייעוץ תאסק) נסקרו שלוש מערכות חקיקה בגרמניה, באוסטריה ובאסטוניה. הבחינה העלתה שמדינות בוחרות להשתמש בסטנדרט דיגיטלי מבוסס XML לייצוג דיגיטלי של חקיקה. הבחינה שנערכה על ידי תאסק יצרה חיבור עם צוות פיתוח של האיחוד האירופי המפתח מוצר חקיקה (LEOS) עבור האיחוד.

שם הטופס: חוות דעת מקצועית במסגרת כוונה להתקשר עם ספק יחיד/ספק חוץ

מספר הוראה: 7.8.2

פרק ראשי: התקשרויות ורכישות

מספר טופס: ט. 7.8.2.1

פרק משני: פטור ממכרז

כחלק ממסקנות הסקירה ההשוואתית שנארכה על ידי תאסק הוחלט לבחון את LEOS ככלי לעריכת חקיקה ולהתאימו לצרכים בישראל. לאחר בחינת המוצר נמצא שעלות התאמת המוצר לצרכים הייחודיים של ישראל (היבטי שפה ושיתת חקיקה) תהיה גבוהה על התועלת של שימוש בו.

מטבע הדברים. לא קיימים בישראל ספקים שיש להם מערכות לעריכת חקיקה. בעולם מערכות כאלו מפותחות לרוב על ידי מדינות. קיימת חברה אמריקאית אחת שמספקת כלים לעריכת חקיקה (חברה בשם Extencial ממוקמת בסן דיאגו) לחברה אין מענה לתמיכה בעברית.

פעולות המחקר כללו לימוד של סטנדרטים מקובלים בעולם. פיתוח אב טיפוס של שימוש בסטנדרט. וכן השתתפות פעילה בקורס קיץ של אוניברסיטת בולוניה בשנת 2019 ובשנת 2020 קורס בנושא מערכות דיגיטליות לחקיקה. במסגרת הקורס הוצגו מערכות דיגיטליות לחקיקה שפותחו או כאלו שנמצאות בשלבי בפיתוח במדינות שונות בעולם. בהם אוסטרליה, ארה"ב, בריטניה, סקוטלנד, לוכסנבורג, גרמניה, האיחוד האירופי.

2. ממצאי הבדיקה (אם ישנם ספקים נוספים בתחום ההתקשרות, יש לפרט את הסיבות לאי התאמתם לביצוע ההתקשרות עימם ואת הסיבות להיות הספק שלגביו נכתבה חוות הדעת ספק יחיד/ספק חוץ).

לאחר בחינת עומק שכללה את לימוד הסטנדרטים המקובלים בעולם, הוחלט שהדרך הטובה ביותר למתן מענה לצורך העסקי הוא פיתוח עצמאי.

מסקנה נוספת משמעותית שהתגבשה היא שכתנאי מקדים לכל פיתוח דיגיטלי של חקיקה יש לגבש סטנדרט ישראלי דיגיטלי. לצורך הבנת תכולות הסטנדרט נבחנו מספר סטנדרטים בינלאומיים לייצוג דיגיטלי של חקיקה. (LexDania, SDU BWB, MetaLex ועוד) סקירה מורחבת על הסטנדרטים הללו, כולל המאפיינים של כל סטנדרט, חוזקותיו וחולשותיו, ניתן למצוא במאמר General xml Format(s) for Legal Sources—Estrella European Project מאת Lupo et al. 2007, שפורסם כחלק מפרויקט ESTRELLA של האיחוד האירופי <http://www.estrellaproject.org>.

כל הסטנדרטים המפורטים לעיל שנבחנו הם סטנדרטים מדינתיים המתואמים למערכות החקיקה במדינה בה הם פותחו.

סטנדרט נוסף שנבחן הוא ה-AKN. סטנדרט AKN הוא סטנדרט דיגיטלי בינלאומי שפותח ב-2007 באוניברסיטת בולוניה כחלק מפרויקט לחיזוק הפרלמנטים של מדינות מערב אפריקה.

הסטנדרט אומץ היום על ידי למעלה מ-50 מדינות בעולם בהם: בריטניה, סקוטלנד, האיחוד האירופי, ארה"ב (בכמה מדינות). סטנדרט AKN מתוחזק היום על ידי ארגון התקינה OASIS והוא מחולק לכמה סטנדרטים בשמות LegalDocML ו-LegalRuleML. בחינת הסטנדרט העלתה כי יש לו מידה רבה של התאמה לצרכי החקיקה בישראל.

הדרך הנכונה להשתמש בסטנדרט הבינלאומי היא לגבש סטנדרט ישראלי תואם שיתמוך בצרכי החקיקה בישראל אבל שיהיה תואם לסטנדרט הבינלאומי.

לשם גיבוש הסטנדרט נדרש קבלת ייעוץ מצוות המומחים שבנה את הסטנדרט.

אין למעט בחשיבות גיבוש סטנדרט כזה שפירותיו ישפיעו על החקיקה בישראל בעשורים הבאים. לכן נדרש שהייעוץ יתקבל מהמומחים ביותר בתחום – דהיינו כותבי הסטנדרט.

3. נימוקים והערות נוספות.

השירות המבוקש כולל רכיב תוכנה בשם Resolver זהו רכיב שמטרתו לפענח בקשות לקבלת מסמכי חקיקה ולאתר את המסמך המבוקש בהתאם לסטנדרט. פיתוח עצמי של רכיב זה עלול להיות ארוך ויקר. מרכזיותו של ה-Resolver במערכת החקיקה מחייב רמת איכות גבוהה של הכלי.

חוות דעתי זו ניתנת מתוקף היותי הסמכות המקצועית לנושא זה.

שם הטופס: חוות דעת מקצועית במסגרת כוונה להתקשר עם ספק יחיד/ספק חוץ

מספר הוראה: 7.8.2

פרק ראשי: התקשרויות ורכישות

מספר טופס: ט. 7.8.2.1

פרק משני: פטור ממכרז

בכבוד רב,

X

ירפוס נושש

עדימו תוילטיגיד תויגולונכט ריכב ףגא להנמ